

Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg
Christiansborg

Den 5. februar 2019

Svar på Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget spørgsmål nr. 167 (Alm. del) af 8. januar 2019

Spørgsmål

Ministeren bedes redegøre for de danske prioriteter på ministerens område og de for udvalget relevante sager under det rumænske EU-formandskab i 1. halvår 2019.

Svar

Sagerne på udvalgets område er vigtige prioriteter for det rumænske formandskab, særligt bankunionen og finansiell regulering. Målet er bl.a. at styrke vækst og investeringer. Derudover ventes formandskabet bl.a. at prioritere det videre arbejde med beskatning af den digitale økonomi.

Det rumænske formandskab ventes overordnet at prioritere fremskridt i arbejdet med at styrke bankunionen, herunder risikoreduktionstiltag i form af endelig vedtagelse af revision af kapitalkravsregler (CRR/CRD IV) og afviklingsregler (BRRD), fremskridt med tiltag til adressering af misligholdte lån (NPL), samt tiltag som led i arbejdet med kapitalmarkedsunionen, herunder tiltag til at fremme bæredygtige investeringer.

Styrkelse af bankunionen

EU-landene arbejder på at styrke bankunionen, som består af det fælles tilsyn (SSM) i regi af Den Europæiske Centralbank, ECB, samt den fælles afviklingsmyndighed (SRM), herunder den sektorfinansierede afviklingsfond (SRF). Kun eurolande deltager aktuelt, mens ikke-eurolande kan vælge at deltage.

Der arbejdes på tiltag, hvor bankunionens deltagerlande i højere grad forsikrer sig imod risici i fællesskab ("risikodelingstiltag") samt på tiltag, som skal reducere risikoen for nye finansielle kriser ("risikoreduktionstiltag"). Risikodelingstiltag vil kun gælde for lande i bankunionen, mens risikoreduktionstiltag som udgangspunkt omfatter alle EU-lande.

Risikodelingstiltag omfatter en fælles offentlig bagstopper for afviklingsfonden, SRF, samt forslag om en fælles indskydergaranti, EDIS.

Risikoreduktionstiltag omfatter fx revision af kapitalkravsregler (CRR/CRD IV) og afviklingsregler (BRRD) og tiltag til at adressere misligholdte lån (NPL) i kreditinstitutter. Tiltag kan derudover evt. være en reform af reguleringens særbehandling af kreditinstitutters eksponeringer mod stater, der generelt betragtes som risikofrie i reguleringen i dag og derfor ikke pålægges et kapitalkrav. Kommissionen har ikke fremsat forslag herom.

Som opfølgning på det udvidede eurotopmøde 29. juni 2018 vedtog stats- og regeringscheferne på det udvidede eurotopmøde 14. december 2018 en erklæring, der godkendte en rapport og nye konkrete beslutninger vedr. styrkelse af bankunionen, som blev aftalt i udvidet eurogruppe 3.-4. december 2018:

- **Fælles offentlig bagstopper for afviklingsfonden:** Der blev opnået enighed om en rammeaftale for udformning af den fælles offentlige bagstopper for bankunionens sektorfinansierede afviklingsfond, SRF. Bagstopperen skal som sidste udvej kunne låne til afviklingsfonden til at håndtere nødlidende banker og sikre finansiel stabilitet, men først når aktionærer og kreditorer i bankerne har taget tab (bail-in) og SRF er tom. Lån fra bagstopperen til SRF skal altid tilbagebetales (såkaldt finanspolitisk neutralitet). Eurolandenes fælles lånefacilitet, ESM, skal bruges som bagstopper. Ikke-eurolande deltager ikke i ESM. Der er lavet en supplerende løsning, så ikke-eurolande, der vælger at deltage i bankunionen, kan deltage i bagstopperen på ligeværdige vilkår med eurolande (fsva. finansieringsvilkår, beslutningstagning mv.) gennem parallelle kreditlinjer til SRF direkte fra det pågældende ikke-euroland. Bagstopperen skal senest være etableret i 2024. Den kan etableres før 2024, såfremt der er sket tilstrækkelig fremskridt med risikoreduktion, dvs. tiltag til at reducere risici for bankkriser. Der skal træffes politisk beslutning om evt. tidlig introduktion i 2020.
- **Fælles indskydergaranti (EDIS):** Det er aftalt, at der frem mod juni 2019 skal arbejdes videre med en køreplan mod politiske drøftelser om en *fælles indskydergaranti (EDIS) og tiltag til at reducere risiko i banker*. Politiske forhandlinger om EDIS afventer aktuelt tilstrækkelige fremskridt med risikoreduktion.
- **Risikoreduktionstiltag:** Kommissionen blev bedt om at fremsætte forslag om *langsigtede tiltag til bekæmpelse af hvidvask* på basis af en grundig evaluering i samarbejde med EU-landene. Udvidet eurotopmøde understregede desuden, at man ser frem til endelig vedtagelse i trilogforhandlingerne af forslaget om *revision af kapitalkrav/afviklingsregler (bankpakken)*.
- **Kapitalmarkedsunion:** Der blev derudover opfordret til fremskridt i arbejdet med kapitalmarkedsunionen (for alle EU-lande) og vedtagelse af centrale lovforslag før foråret 2019 (se uddybning nedenfor).

Regeringen støtter en styrkelse af bankunionen, som sikrer en ambitiøs reduktion af risici i den finansielle sektor før yderligere risikodeling, afkobler kreditinstitutter fra statsfinansier og styrker privat risikodeling. Regeringen støtter beslutningerne om bankunionen truffet på det udvidede eurotopmøde 14. december 2018.

Revision af kapitalkravsregler (CRR/CRD IV) og afviklingsregler (BRRD) (bankpakken)

Bankpakken indeholder en revision af kapitalkravsreglerne (CRR/CRD IV) og reglerne om afvikling af nødlidende kreditinstitutter (BRRD/SRMR).

ECOFIN 4. december 2018 støttede resultatet af trilogforhandlingerne mellem Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen. Der udestår et afsluttende teknisk arbejde, inden bankpakken kan vedtages endeligt.

Tiltag til adressering af misligholdte lån (NPL)

Der arbejdes i EU med at håndtere de fortsat væsentlige udfordringer med misligholdte lån (NPL – Non-Performing Loans) i kreditinstitutter i flere EU-lande, dvs. lån hvor låntager har misligholdt sin forpligtigelse til tilbagebetaling. Adressering af NPL er også et centralt tema i drøftelserne om styrkelse af bankunionen.

ECOFIN vedtog i juli 2017 en handlingsplan med NPL-initiativer på en række områder. Kommissionen foreslog i marts 2018 i opfølgning herpå en pakke af tiltag til at adressere NPL. Rådet og Europa-Parlamentet blev 18. december 2018 enige om et kompromis om det ene lovforslag i pakken, der vedrører minimumsniveauer for institutters hensættelser til tab på nye lån (en såkaldt bagstopper vedr. institutters NPL). Det rumænske formandskab ventes at forsøge at opnå enighed i Rådet om det andet lovforslag i pakken, der vedrører tiltag til udvikling af sekundære markeder for NPL (dvs. handel med NPL efter den oprindelige långivning), samt et værktøj til hurtigere inddrivelse af sikkerheder.

Regeringen støtter formålet med initiativerne og lægger vægt på, at en stor del af arbejdet med at nedbringe andelen af NPL sker på nationalt plan og inden for rammerne af statsstøttere reglerne og BRRD.

Færdiggørelse af Basel III-standarderne

Basel-komiteen offentliggjorde i december 2017 sine standarder til færdiggørelse af Basel III, herunder et såkaldt kapitalgulv, som er en grænse for, hvor lavt institutternes risikobaserede kapitalkrav beregnet ved egne interne risikomodeller kan blive. Kapitalgulvet kan reducere kapitalkravenes evne til at tage højde for forskelle i risiko på eksponeringer, hvilket kan svække kravenes risikofølsomhed, tilskynde institutterne til øget risikotagning og svække finansiell stabilitet. Kommissionen skal fremlægge forslag om, hvordan standarderne skal implementeres i EU. Et forslag ventes tidligst fremsat i starten af 2020.

Kapitalmarkedsunionen og øvrige tiltag, herunder hvidvask

Der arbejdes på at fremme en kapitalmarkedsunion for alle EU-lande, som skal skabe mere effektive og integrerede kapitalmarkeder og dermed vækst og arbejdspladser til gavn for borgere og virksomheder. Kapitalmarkedsunionen er således en videreudvikling af EU's finansielle indre marked og består af en række forskellige tiltag.

Kommissionen fremsatte 12. marts 2018 et forslag til en fælles ramme for dækkede obligationer, herunder realkreditobligationer. Forslaget er baseret på allerede velfungerende modeller som den danske realkreditmodel. Det specificerer bl.a. kernelementer af dækkede obligationer og skaber derved en definition, som kan benyttes på tværs af den finansielle regulering i EU. Forslaget fastlægger således grundlæggende karakteristika ved dækkede obligationer (fx hvad angår konkursregler, sikkerheder og finansiering med dækkede obligationer), samt rammerne for tilsyn med sådanne obligationer. Rådet blev 28. november 2018 enig om et kompromis. Regeringen støtter kompromiset, der kan rumme kerneelementerne i det danske realkreditsystem. Det rumænske formandskab ventes at forsøge at opnå enighed om et kompromis med Europa-Parlamentet.

Det rumænske formandskab ventes også at forsøge at gøre fremskridt i arbejdet med forslaget til revision af kompetencerne i de europæiske finansielle tilsynsmyndigheder, ESA'erne (EBA (tilsynsmyndighed for kreditinstitutter), ESMA (tilsynsmyndighed for værdipapirer og markeder) og EIOPA (tilsynsmyndighed for forsikring og pension). ESA-forslaget har til formål at styrke ESA'ernes beføjelser og dermed styrke den ensartede tilsynspraksis (konvergens) i EU. Kommissionen fremsatte 12. september 2018 en ændring af ESA-forslaget i form af en styrkelse af EBA's kompetencer og ressourcer specifikt på hvidvaskområdet ("hvidvaskforslaget"). Hvidvaskforslaget indebærer en styrkelse af EBA's kompetencer og ressourcer med det formål at styrke hvidvasktilsyn og bekæmpelse af hvidvask.

Rådet nåede i december 2018 en generel indstilling på teknisk niveau om hvidvaskforslaget, som i væsentlig grad viderefører Kommissionens forslag. Revisionsforslaget vedr. ESA'erne generelt forhandles fortsat i Rådet. Det oprindelige forslag fra Kommissionen lagde op til en stor udstrækning af centralisering af kompetencer hos ESA'erne til fordel for de nationale myndigheders kompetencer. I Rådets aktuelle forhandlinger er der lagt op til store ændringer i forslaget, således at der i langt højere grad tages udgangspunkt i den eksisterende organisering af ESA'erne med målrettede justeringer og tilføjelse af enkelte nye værktøjer mhp. at sikre ensartet praksis i EU. Formandskabet arbejder for at nå enighed med Europa-Parlamentet alene om hvidvaskforslaget inden maj 2019, hvor der er valg til Europa-Parlamentet.

Derudover vedtog ECOFIN 4. december 2018 rådskonklusioner og en handlingsplan om bekæmpelse af hvidvask. Handlingsplanen fokuserer på gennemførelsen af en række ikke-lovgivningsmæssige tiltag, herunder bl.a. forbedret samarbejde mellem tilsynsmyndighederne, i perioden frem til starten af 2020. Rådet anmoder i konklusionerne Kommissionen om en halvårlig status for arbejdet, første gang i juni 2019.

Derudover ventes under rumænsk formandskab videre arbejde med en række øvrige finansielle forslag. Det gælder fx forslag om tilsyn med, og afvikling af, centrale modparter (CCP'er), som agerer mellemlid mellem sælger og køber i en

værdipapirhandel og sørger for ordnet afvikling af en handel. Rådet blev 3. december 2018 enig om sin position på forslaget vedr. tilsyn med CCP'er, og det rumænske formandskab ventes at forsøge at nå til enighed med Europa-Parlamentet om et kompromis herom. Det gælder desuden tiltag, der skal fremme det finansielle systems bidrag til den grønne omstilling, også kaldet bæredygtig finansiering, hvor Rådet 19. december 2018 blev enig om sin position på to lovforslag vedr. hhv. lav-CO2 finansielle benchmarks samt krav til at finansielle virksomheder skal offentliggøre oplysninger om bæredygtighed, tiltag vedr. crowdfunding (dvs. finansiering af specifikke projekter via platforme, fx internettet) og tiltag vedr. grænseoverskridende investeringer.

Regeringen støtter generelt det videre arbejde med kapitalmarkedsunionen, hvor der er fremsat en lang række forslag. Regeringen lægger vægt på, at man i arbejdet prioriterer de af forslagene, som har størst merværdi, bredest opbakning blandt landene og vil kunne afsluttes hurtigt i lyset af forestående valg til Europa-Parlamentet og udløb af den nuværende Kommissions periode. Regeringen støtter særligt prioritering af forslaget til fælles EU-ramme for dækkede obligationer (realkreditobligationer), som vurderes at bygge på velfungerende nationale modeller i EU og kan rumme de centrale elementer af den danske realkreditmodel.

Beskatning af den digitale økonomi

Der ventes fortsatte drøftelser både i OECD og i EU af, hvordan man takler udfordringer på skatteområdet forbundet med digitalisering af økonomien.

Arbejdet i OECD har i de senere år i vidt omfang adresseret problemer med international skatteundgåelse. Den styrkede indsats på området har udmøntet sig i BEPS-handlingsplanen (Base Erosion and Profit Shifting), som bekæmper udhulingen af selskabsskattebasen og kunstig flytning af overskud til lavskattelande.

Det aktuelle arbejde med BEPS-handlingsplanen vedrører i vid udstrækning beskatning af den digitale økonomi. I OECD's Task Force on the Digital Economy (TFDE) drøfter man aktuelt mulige løsninger på de udfordringer, som digitaliseringen medfører, mhp. en endelig afrapportering og konsensus senest i 2020.

Det rumænske formandskab ventes at prioritere de parallelle drøftelser i ECOFIN med henblik på at nå til enighed om implementering af EU-tiltag, hvis der ikke opnås enighed om en OECD-løsning.

Det er en væsentlig prioritet for regeringen, at alle virksomheder, herunder også digitale selskaber, betaler den skat, de bør, der hvor værdien er skabt. Regeringen mener, at den generelle kamp mod skatteundgåelse er en væsentlig del af løsningen på at sikre dette både i EU og globalt.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister